

Voltant pel Parc

de Sant Llorenç del Munt i l'Obac

Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i l'Obac
Xarxa de Parcs Naturals
3052
Centre de documentació
Terrassa 4086

Viu el Parc

La Font de la Llicona

Opinió

Entrevista a l'alcalde de Castellar del Vallès

Natura al Parc

Cargolet

Entrevista a Ignasi Giménez

Llicenciat en Filosofia i Periodisme per la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB), Ignasi Giménez Renom (PSC) és alcalde de Castellar des de les eleccions del maig de 2007. Des del juliol de 2011 també és diputat de la Diputació de Barcelona.

Com va la seva tasca com Alcalde de Castellar del Vallès?

Bé, treballant amb il·lusió dia a dia en la millora de la qualitat de vida de la ciutadania. Aquests darrers anys han estat complicats per a molta gent, pel context de crisi econòmica, però sembla que comencem a veure llum al final de túnel. Tot i això no hem d'abaixar la guàrdia per aconseguir un municipi cohesionat socialment i, alhora, que mantingui aquest entorn natural privilegiat que tenim.

Quina relació té Castellar del Vallès vers el Parc Natural?

Castellar del Vallès és un municipi de 44,7 km² que compta amb un 80% de sòl no urbanitzable. De les 13.700 hectàrees que té el Parc Natural, una desena part corresponen al municipi de Castellar. Dit d'una altra manera, un 30% del nostre terme municipal està dins l'àmbit del parc. Per tant, la nostra relació amb el parc és intensa, és un pulmó i un punt de referència per a molts castellarencs que tenen contacte amb la natura. Des de molts llocs de la vila es veu la Mola, veure-la és com sinònim de dir que "ets a casa".

Què fa l'Ajuntament per donar a conèixer el Parc Natural? Promou activitats, visites, té algun programa específic...?

Participem de diversos programes d'activitats com Viu el Parc, que ofereix la Diputació, i s'organitzen activitats a l'entorn del Parc, com la Festa del Riu, que té lloc cada mes de maig a l'Àrea d'Esplai de les Arenes. Alguns anys, el recorregut de la caminada popular també s'endinsa dins el Parc. En l'àmbit del lleure i l'esport, el

paper del Centre Excursionista a l'hora de promoure activitats dins el Parc també és molt important.

El Parc Natural li dona un major valor de qualitat al municipi o li genera més problemes?

El Parc dona un valor estratègic afegit al municipi. Com comentava abans, bona part de l'atractiu del municipi és que tenim un entorn privilegiat i això és especialment significatiu en l'àmbit de la regió metropolitana. El Parc doncs ens situa al mapa i afavoreix que persones del municipi, però també externes al municipi, ens visitin per gaudir de la natura. En contrapartida, el fet que el Parc sigui porta d'entrada de l'àrea metropolitana genera problemes de pressió sobre el medi. Això genera unes obligacions a l'hora de vetllar perquè la gent en faci un ús adequat i respectuós amb l'entorn.

Com veieu el Parc Natural en aquests moments, la gestió, les necessitats i mancances, l'ús, els riscos...?

D'una banda és important centrar els esforços en la gestió de la gran quantitat de massa forestal que hi ha als nostres boscos, especialment en matèria de prevenció d'incendis. De l'altra vetllar perquè l'afluència de visitants sigui compatible amb la preservació de l'alt valor ecològic i paisatgístic que té. Cal tenir en compte en els darrers anys s'han incrementat el nombre de persones que hi accedeixen per caminar, per córrer, per anar amb bicicleta, per participar en tot tipus de proves esportives... És important que els municipis puguem coordinar tots aquests aspectes amb la Diputació.

Com veu el futur del Parc, en aquest context de crisi i de revisions inclús de la mateixa funció dels Parcs Naturals?

El Parc és un indret d'accés vital per la salut mental i física de pràcticament un milió d'habitants. És una sort disposar d'aquest espai i per tant espero que es puguin mantenir les funcions que han estat exercint els parcs naturals com a instruments per a la seva protecció.

És usuari del Parc? Quin espai li agrada gaudir i recomanaria?

El Parc té molts racons per perdre't. El nostre costat, el vessant est, és poc conegut però té llocs espectaculars. Jo en recomanaria dos: en primer lloc, l'ermita de les Arenes, que data del segle XII, i a on l'entitat d'Els Amics de Les Arenes celebra l'aplec cada 8 de setembre; i en segon lloc, la Castellassa d'en Torres, que tot i que per pocs metres forma part del terme municipal de Matadepera, els castellarencs ens sentim molt nostre. En aquest indret, els escaladors del Centre Excursionista hi pugen cada mes de desembre un pessebre. És realment un indret bonic.

Viu el Parc

La Font de la Llicona

Adossada a la paret vessant esquerre del torrent del Cellerot, sota un bonic roure a unes passes de la fondalada de la Pedrera prop de la Mata.

Des de la casa de La Mata es baixa pel camí carreter al coll d'Estenalles, seguim carretera avall fins a situar-nos en el primer aparcament que es troba pujant de Terrassa. Travessem la carretera i trobarem un camí que, baixant pel roquetar, entronca amb el que puja vorejant el torrent del Cellerot. Seguint-lo, trobarem a la dreta un camí molt marcat que baixa al torrent i a la font.

Extret del llibre 70 Fonts de Sant Llorenç del Munt i l'Obac. Edmond Grau i Frederic Vancells. El Cau Ple de Lletres Editorial. Terrassa 1997.

Éssers malèfics

Una de les llegendes de tradició més remota a Sant Llorenç del Munt és el drac, considerat com un monstre cruel i sanguinari, que havien portat els sarraïns per frenar l'empta de l'exèrcit comtal. La tradició vincula aquest territori amb els orígens de Catalunya, amb el compte Guifré el Pelós.

Un altre ésser malèfic, el Diable, és vist en el llegendari com un ésser molt treballador, capaç de fer-ho tot per tal d'emportar-se les ànimes humanes al seu reialme. Tot i així, de vegades és fàcil d'enganyar. Se'l vincula amb construccions agosarades, poc comunes segons la mentalitat de l'època, alguns ponts (els coneguts ponts del diable), algunes construccions romanes, com la torre del Breny, construïda amb uns carreus molt grans, o amb accidents geogràfics insòlits. Finalment, les bruixes són considerades com a éssers humans amb poders sobrenaturals, com el de desencadenar tempestes, provocar mals, etc.

Extret del llibre *Històries i llegendes de Sant Llorenç del Munt i l'Obac*, Jordi Suades i David Sanz. Ed. Farell, col·lecció *Popular, Llegendes*, Sant Vicenç de Castellet, 2000

Agenda

Itineraris guiats a la Vall d'Horta

La Vall d'Horta es troba al vessant est de la serra de Sant Llorenç del Munt i l'Obac, entre els cingles del Montcau i els turons del Castell de Pera i de Baiarols molt propers al municipi de Sant Llorenç Savall. El relleu suau ha afavorit que l'home hagi habitat aquesta vall des de la prehistòria.

Al llarg de la seva riera que neix a la font del Llor sota el Montcau, hi trobem nombroses masies com l'espectacular casal modernista del Marquet de les Roques, el Romeu, la Muntada, les Oliveres i la Roca. Moltes d'aquestes construccions anteriors al S.XII.

Itineraris en Segway

És per això que els camins de la Vall d'Horta són perfectes per a descobrir aquest patrimoni sobre un vehicle elèctric com el segway i amb l'acompanyament d'un dels nostres guies per a completar una experiència única. La durada de l'itinerari és de 2 hores

i es realitza amb grups de 6 a 13 persones amb reserva prèvia. Preu 45 €+IVA.

Itineraris guiats i gimcanes

Dins de l'entorn dels boscos del Parc Natural organitzem itineraris de lleure per a tots els públics i rutes de descoberta del nostre patrimoni natural i cultural.

Equip gestor

Rossinyol Nou, Serveis educatius.

Camí de la Vall d'Horta, Km 17

Ctra. B-124 Sant Llorenç Savall

Tel. 661 165 995

A/e: llobet.jordi@gmail.com

Web: www.rossinyolnou.com

Horari: obert tot l'any.

Restaurant Can Brossa

Ctra. B-124 Sant Llorenç Savall

Camí de la Vall d'Horta

Tel. 937 140 186 - 627 407 933

Rutes

Rutes teatralitzades inclusives - Natura, un viatge pels sentits

Dissabte 20 de juny

Horari: de 10.30 a 12 h i de 12 a 13.30 h

Lloc: Casanova de l'Obac. B122 Ctra. de Terrassa a Rellinars, Km 10

Organitza: CIMA (Centre d'interpretació del Medi Ambient, SL). Tel. 937 855 461. A/e: p.santllorenç.obac@diba.cat

Públic: general. **Preu:** gratuït.

Descripció:

'Natura, un viatge pels sentits' és un itinerari inclusiu que es realitza al llarg de l'itinerari adaptat de la Casa Nova de l'Obac fins l'Obac Vell, al Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i l'Obac, i en el qual intervenen dos actors i un educador ambiental. Una proposta d'integració amb l'entorn, tot desenvolupant els cinc sentits.

Nota: Existeix la possibilitat d'un interès de llenguatge de signes i el préstec de material adaptat per a la millora de la mobilitat durant l'itinerari. Al fer la reserva haureu d'indicar si us cal aquest servei.

Requisits de l'activitat: reserva prèvia per telèfon o correu electrònic. Cal portar calçat adequat per caminar i roba adequada a l'època de l'any.

Més informació: www.cimaprojectes.com

Cargolet (*troglodytes troglodytes*)

El cargolet és una espècie d'au passeriforme, única representant de la seva família que viu a Europa. És una au minúscula amb una gran vivacitat. És insectívora, que s'alimenta principalment de larves, erugues i aranyes. Amb un bec molt fi i punxegut. A l'hivern si hi ha manca d'aliments pot també menjar algunes llavors.

És un dels ocells més petits d'Europa de 9 a 10,5 cm de longitud i 13 a 17 d'envergadura. Té un plomatge marró vermellós apagat i poc cridaner, amb les ales i la cua barrades en un to més fosc, amb una cua curta que s'alça amb freqüència o manté en alt sovint.

És una au curiosa que s'acosta molt als humans. S'assembla a una boleta de plomes i a l'hivern no és estrany veure-la en grups petits o petits esbarts molt confiades. El seu tri és nerviós, curt i cridaner, i gairebé provoca un sobresalt. Molt activa a l'hivern i molt fàcil de veure els dies de gelada o nevada que és quan es troba més famolenca i accessible.

Té preferència pels boscos i les ribes de rius i rierols amb abundant càrritx, garrigues, sotabosc i canyar on es pugui amagar fàcilment d'aus depredadores com els còrvids. També es troba en parcs, jardins i senders, sempre que tinguin abundants tanques i mates compactes on amagar-se. L'espècie és caçada al vol per la garsa i l'augment d'aquesta espècie fa més difícil de veure els cargolets.

El seu nom científic significa "cavernícola" i es refereix al seu costum d'entrar en cavitats i fissures per pernoctar, construir el niu o per caçar artròpodes (centpeus, milpeus, etc.).

L'espècie és polígama i un mascle s'aparella amb diverses femelles. El mascle construeix diversos nius per a les femelles, en forma de bola de molsa, fulles i herbes, en matolls espinosos, bardisses, enfiladisses, munts de fustes o forats d'arbres, pedres, escarpes o parets. La femella que és l'única que incuba els ous, recobreix un dels nius amb plomes i posa a finals d'abril, 6 ous blancs amb petits punts marró-vermellosos, la incubació dura unes dues setmanes. Els pollastres són alimentats per ambdós pares i volen després d'uns 15 dies. Generalment tenen dues cries en cada posta.

Roldor (*Coriaria myrtifolia*)

El roldor és una planta de fruits verinosos, les fulles de la qual s'havien utilitzat tradicionalment com a matèria primera per a adobar pells.

És un arbust semicaducifoli (depenent del fred que arriba a fer a l'hivern) amb moltes tiges que neixen a la base i que arriba als 4,5 metres d'alçada, no espinosa, i amb tiges anguloses.

Les fulles, de fins a 6 cm de llarg i 3 cm d'ample, són verdes, lanceolades, oposades, senceres i gairebé sense pecíol. Cada fulla té tres nervis principals.

Floreix a la primavera amb uns raïms de flors verdoses, poc vistoses, amb cinc pètals i polígames (fa flors masculines, femenines i hermafrodites).

El fruit surt a primers d'estiu. El que sembla un fruit carnós força semblant a la móra d'esbarzer és en realitat producte del creixement dels pètals; l'autèntic fruit és una núcula de 4 mm de diàmetre.

La toxicitat del fruit és tan gran que pot provocar la mort de qui en mengi.

En canvi, a les cabres els provoca un estat d'embriaguesa del qual deriva el nom castellà "emborrachacabras".

Es reproduïx per llavors.

Aquesta planta s'havia utilitzat en blanqueria fins a les primeries del segle XX per la seva riquesa en tanins.

Se'n troba habitualment a les bardisses, juntament amb l'esbarzer. El matollar de roldor s'anomena roldorar o roldoreda.

És molt corrent a Catalunya en fenassars humits i vores de torrents però no gens a l'interior de la península Ibèrica i per això moltes persones provinents d'aquelles terres en desconeixen la toxicitat.

Crèdits

Redacció: Centre de Documentació i Educació Ambiental (CDEA). **Edita:** Servei de Medi Ambient i Sostenibilitat de l'Ajuntament de Terrassa. **Disseny i maquetació:** Servei d'Imatge i Comunicació de l'Ajuntament de Terrassa. **Fotografies:** Arxiu CDEA. **Han col·laborat en la redacció d'aquest número:** Eva Herrero (regidora de Medi Ambient i Sostenibilitat), Ignasi Giménez (alcalde de Castellar del Vallès), personal tècnic del CDEA - Medi Ambient i Sostenibilitat, Consell Municipal de Medi Ambient de l'Ajuntament de Terrassa.

Ajuntament de Terrassa

Medi Ambient i Sostenibilitat
www.terrassa.cat/mediambient

